

Sygn. akt III CZ 52/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi J. W. o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa A. S. i M. S.
przeciwko J. W. i H. W.
o zapłatę,
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 kwietnia 2011 r., po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie
Cywilnej
w dniu 11 grudnia 2014 r.
zażalenia pozwanego J. W.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 września 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo M. S. i A. S. skierowane przeciwko J. W. i H. W. o zapłatę kwoty 960 000 zł z tytułu roszczeń wynikających z niewykonania umowy przedwstępnej przeniesienia własności nieruchomości.

Uwzględnivszy apelację powodów, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2011 r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że zasądził od pozwanych na rzecz powodów kwotę 480 000 zł, a w pozostałej części powództwo oddalił.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 16 grudnia 2011 r. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego.

W dniu 8 sierpnia 2014 r. pozwany J. W. wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 12 kwietnia 2012 r., podnosząc ujawnienie nowych okoliczności, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, oraz zarzucając, że został pozbawiony możliwości obrony swych praw. Jako nową okoliczność wskazał fakt, że od lutego 1984 r. leczy się psychiatrycznie na głęboką, przewlekłą depresję, w związku z czym, składając oświadczenie woli będące elementem umowy przedwstępnej stanowiącej źródło roszczenia powodów, działał w stanie wyłączającym świadome i swobodne podejmowanie decyzji. Z kolei pozbawienia możliwości obrony swych praw skarżący upatrywał w tym, że nie uzyskał w czasie postępowania niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych, co do celowości ustanowienia pełnomocnika oraz możliwości ubiegania się o zwolnienie z kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 11 września 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę pozwanego, dostrzegając naruszenie terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny stwierdził, że fakty określone jako nowe, czy też ujawnione po wydaniu wyroku z dnia 12 kwietnia 2012 r., były znane skarżącemu od początku postępowania, skoro leczył się psychiatrycznie już od 1984 r. Z kolei, jak wynika z akt sprawy, o zaskarżonym wyroku pozwany dowiedział się w chwili jego

ogłaszania, był bowiem obecny podczas dokonywania tej czynności procesowej (k. 96 akt sprawy [...]).

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie art. 410 k.p.c. przez bezzasadne przyjęcie, że skarga o wznowienie postępowania została wniesiona po upływie terminu ustawowego, gdyż o podstawie do wznowienia skarżący dowiedział się dopiero w dniu 1 sierpnia 2014 r. podczas rozmowy z adwokatem, autorem skargi i zażalenia, którego ustanowił pełnomocnikiem procesowym i który pouczył go o przysługujących mu uprawnieniach. Jako osoba chora, niekorzystająca wcześniej z pomocy prawnej, pozwany o tych swoich uprawnieniach nie wiedział.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle materiałów zgromadzonych w sprawie, a także w świetle twierdzeń samego skarżącego, nie może być wątpliwości co do tego, że fakty określone przez niego jako „nowe” były mu znane co najmniej od trzydziestu lat. Dolegliwości psychiczne – jeżeli występowały – oraz ich leczenie to okoliczności, które były skarżącemu w sposób oczywisty znane; był w ich centrum, wpływał na nie i mógł się na nie bez jakichkolwiek ograniczeń powoływać (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1967 r., II CZ 128/66, OSPiKA 1968, nr 9, poz. 198, i z dnia 18 stycznia 2012 r., II CZ 147/11, OSNC-ZD 2013, nr B, poz. 32). Nie może być także wątpliwości co do tego, że o zaskarżonym wyroku – jego wydaniu i treści – pozwany dowiedział się, wysłuchując jego ogłoszenia oraz stosownych pouczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 2/00, OSNC 2000, nr 10, poz. 192, z dnia 14 listopada 2000 r., III CKN 1159/00, nie publ., z dnia 19 sierpnia 2009 r., III CZ 33/09, nie publ., lub z dnia 26 września 2013 r., II CZ 42/13, nie publ.).

W tej sytuacji, zarzuty zażalenia, że o faktach uzasadniających wznowienie postępowania skarżący dowiedział się dopiero w dniu 1 sierpnia 2014 r. podczas rozmowy z adwokatem, autorem skargi i zażalenia, którego ustanowił pełnomocnikiem procesowym i który pouczył go o przysługujących mu uprawnieniach, jest bezzasadne i – jak się wydaje – oparte na nieporozumieniu. Nieporozumienie polega na tym, że autor zażalenia bezzasadnie utożsamiał czas dowiedzenia się przez skarżącego o faktach mogących stanowić podstawę

wznowienia z chwilą, w której sam udzielił skarżącemu porady prawnej obejmującej istotę skargi o wznowienie postępowania oraz wskazującej na jego podstawy. Tymczasem jest oczywiste, że terminy określone w art. 407 k.p.c. – jako terminy *a quo* – są liczone od chwili wystąpienia zdarzeń określonych w tym przepisie, a nie od chwili dokonania ich prawnej oceny.

Z tych względów zażalenie, jako bezzasadne, zostało oddalone (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).